

De Moorkop

Onze oude cultuurrassen staan weer volop in de belangstelling. Ze hebben een belangrijke rol in het behouden van de genetische diversiteit in landbouwhuisdieren. Ze hebben niet alleen hun betekenis voor onze voedselzekerheid maar ook voor smaakbeleving en innovatieve plattelandontwikkeling.

*Uilebaard, kleurslag Moorkop
van fokker Rolinka Snijders*

Dat dit niet onderschat mag worden is ook de afgelopen maanden wel duidelijk geworden bij de problematiek rondom het fosfaatplafond en oude koeienrassen. We zullen altijd alert moeten blijven op ontwikkelingen die indruisen tegen het behoud van onze oude onze oude cultuur-rassen, zoals door bepaalde regelgeving.

Kip als symbool

De kip stond ooit symbool voor de kleinschalige landbouw. Van onopvallende scharrelaar bij kleine boeren tot adellijk pronkstuk. Ook kippen horen bij onze geschiedenis. De adel en rijke families van dit land mochten er graag mee pronken. Zij hadden buitenissige volières met levende have op hun buitenplaatsen en landgoederen. De dieren in deze volières moesten ook een bijzondere uitstraling hebben. Iets wat je niet vaak zag. Iets wat exclusief was, daar ging het om. Het was net als met vruchten: je telde pas mee als je tuinman met een ananas aan kwam zetten. Hoe exotischer hoe beter. Bijzondere rassen werden van heinde en ver aangeleverd, per boot en met marskramers. Tomen kippen gingen voor veel geld van de hand. Zo ontstonden door de eeuwen enkele typische Nederlandse rassen waaronder de Kraaikop, Uilebaard en Brabanter.

Favoriet bij schilders

Van alle kippenrassen die nu nog in Nederland gehouden worden, nemen onze oude Nederlandse cultuurrassen een bescheiden plek in. Met naar schatting driehonderd exemplaren in Nederland behoort bijvoorbeeld de Uilebaard tot die groep van onbekende zeldzame kippenrassen. De Moorkop, een kleurslag van de Nederlandse Uilebaard is nog

zeldzamer dan het kippenras zelf: doordat de kleurslag onbekend is en het lastig is kippen met de juiste tekening te fokken, heeft deze kleurslag een slecht imago. Dat neemt niet weg dat juist de karakteristieke tekening én de geschiedenis deze kip een bepaalde mystieke aantrekkingskracht geeft. Geschilderd door bekende schilders uit de zeventiende en achttiende eeuw

Moorkop, Uilebaard van fokker Adri van der Heijden

zoals 'd Hondecoeter en Schouman, weten we dat deze dieren zeer in trek waren op zogenaamde *dierstukken*. Door het kunstzinnige oog van de schilder opgemerkt als iets dat bijzonder, verfijnd en aantrekkelijk was.

Samenwerken aan de Moorkop

De Moorkop is inmiddels in de vergetelheid geraakt. Mondjesmaat werd deze kleurslag nog gefokt in de vorige eeuw. Niet compleet van de aardbodem verdwenen maar toch. Inmiddels weten we dat er niet veel meer van over is. Een groep enthousiaste fokkers heeft zich het lot van de Moorkop aangetrokken en zij hebben

de handen ineengeslagen. Hun doel is om over drie jaar weer een grote, gezonde en genetische stabiele groep Moorkoppen te hebben gefokt. De speciaalclub voor Brabanters, Kraaikoppen en Uilebaarden (BKU-club) en kinderboerderij 'Cantecleer' te Kampen hebben samen het initiatief genomen om een ambitieus fokprogramma op te zetten. Het Centrum voor Genetische Bronnen Nederland (CGN) en de SZH ondersteunen dit initiatief. Het CGN geeft niet alleen fokadviezen, maar stelt ook genetisch materiaal ter beschikking (in de genenbank opgeslagen sperma). Keurmeester en autoriteit op dit gebied Ad Boks is als adviseur ook nauw bij dit project betrokken.

Moorkopproject

Het *Moorkopproject* is het levende bewijs van de interesse voor ons *cultureel levend erfgoed*. Niet alleen de zorg om behoud van de genetische diversiteit van onze landbouwhuisdieren en de aloude traditionele fokkerskunsten spelen een rol. Het cultuuraspect is net zo belangrijk! De ongekennde schoonheid van de dieren zelf; de geschiedenis van het ras en die bijzondere kleurslag verlevendigen de variëteiten in ons land. Regelmatige acties starten, aandacht geven en nieuwe plannen maken is daarom zeer belangrijk. SZH-ambassadeur Wim Pijbes hield een vlammend betoog bij het dagelijkse programma 'De Wereld Draait Door' over de schoonheid van onze koeienrassen, door schilders eeuwen geleden vastgelegd. De voorbeelden hangen in onze nationale musea. Wij willen een lans breken voor de net zo zeldzame kippenrassen. Ook zij zijn het behouden waard. Voor iedereen: – om van – te houden. ●